ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/25/1620-3469

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	03.12.2025 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	23.10.2025 (registreeritud inspektsioonis 24.10.2025)
Teabevaldaja	Tallinna Linnaplaneerimise Amet aadress: Vabaduse väljak 7, 15198 Tallinn e-post: tlpa@tallinnlv.ee
Vaide esitaja	ITEST Invst OÜ aadress: Kentmanni tn 20a-19, 10116 Tallinn e-posti aadress: xxxxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:
Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

1) jätta vaie rahuldamata, kuna antud juhul ei ole tegemist teabenõudega avaliku teabe seaduse mõistes ning Tallinna Linnaplaneerimise Ameti selgituste kohaselt ei ole vaide esitajat teavitatud Lepiku tee 18 detailplaneeringu algatamisest ega järgnevatest menetlusetappidest ehk siis Tallinna Linnaplaneerimise Ametil puudub vaide esitaja poolt soovitud teave;
2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. 10.10.2025 esitas vaide esitaja Tallinna Linnaplaneerimise Ametile (TLPA) pöördumise, mis oli pealkirjastatud „Teabenõue“ ja milles vaide esitaja palus seoses Lepiku tee 18 kinnistu detailplaneeringu kehtestamisega teavet, kuidas ja mis viisil on ITEST Invest OÜ-d teavitatud Lepiku tee 18 kinnistu detailplaneeringu algatamisest, avalikust väljapanekust, avalikust arutelust ning muudest menetlustoimingutest enne kehtestamisotsuse tegemist.

2. 14.10.2025 vastuses vaide esitaja pöördumisele selgitas TLPA, kuidas ja mille alusel teavitatakse isikuid planeerimismenetluse käigus, kuid ei vastanud vaide esitaja küsimusele kas, kuidas ja mil viisil teavitati vaide esitajat erinevatest planeerimismenetluse etappidest.
3. 15.10.2025 tegi vaide esitaja TLPA-le täiendava pöördumise, mis oli samuti pealkirjastatud teabenõudena ning milles vaide esitaja märkis, et on tutvunud Tallinna linna detailplaneeringute registris olevate dokumentidega kuid ei tuvastanud, et neid oleks Lepiku tee 18 detailplaneeringust ja selle erinevatest etappidest teavitatud. Vaide esitaja palub TLPA-lt uuesti teavet, kas neid on teavitatud Lepiku tee 18 kinnistu detailplaneeringu algatamisest, avalikust väljapanekust, avalikust arutelust? Kui jah, siis palus vaide esitaja teatada millal ja mis viisil.
4. Kuna TLPA eeltoodud pöördumisele/teabenõudele viie tööpäeva jooksul ei vastanud, siis tegi vaide esitaja 22.10.2025 TLPA-le meeldetuletuse ja kordas oma 15.10.2025 pöördumises esitatud nõuet.
5. 23.10.2025 esitas vaide esitaja teabenõudele tähtaegselt vastamata jätmise peale Andmekaitse Inspektsioonile vaide

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide kohaselt teavitas Tallinna linn ITEST Invest OÜ-d 06.10.2025 Lepiku tee 18 kinnistu detailplaneeringu kehtestamisest. Kirjaga edastati dokument, mis sisaldas Lepiku tee 18 kinnistu detailplaneeringu kehtestamise otsust Pirita linnaosas ning sellega seotud seletuskirja. Teavitus/dokument paluti vastu võtta ning vajadusel pöörduda selgituste saamiseks Tallinna Linnaplaneerimise Ameti poole.

10.10.2025 kinnitas ITEST Invest OÜ dokumendi kättesaamist. Kuna ITEST Invest OÜ ei ole saanud teavitusi Lepiku tee 18 kinnistu detailplaneeringu algatamisest ega avalikest väljapanekutest, esitas ITEST Invest OÜ TLPA-le teabenõude, milles palus teavet selle kohta, kuidas ja mis viisil on ITEST Invest OÜ-d teavitatud Lepiku tee 18 kinnistu detailplaneeringu: – algatamisest, – avalikust väljapanekust, – avalikust arutelust, – ning muudest menetlustoimingutest enne kehtestamisotsuse tegemist.

Vaide esitaja märgib, et TLPA vastas vaide esitajale kahel korral, kuid kummaski vastuses ei ole TLPA vaide esitajale teabenõudele sisuliselt vastanud. Vastustes on viidatud üldistele detailplaneeringu menetluse nõuetele ning soovitatud otsida teavet planeeringute registrist.

Vaide esitaja on TLPA-le veel kahel korral edastanud meeldetuletuse kirjad, milles palus selget teavet selle kohta, kas ITEST Invest OÜ-d on teavitatud Lepiku tee 18 kinnistu detailplaneeringu algatamisest, avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust ning muudest menetlustoimingutest enne kehtestamisotsuse tegemist, kuid inspektsioonile arusaadavalt ei ole vaide esitaja 15.10.2025 ega ka 22.10.2025 meeldetuletusele vastust saanud.

Vaide esitaja palub Andmekaitse Inspektsioonil välja selgitada, mis takistab TLPA-l ITEST Invest OÜ 10. oktoobri 2025 a teabenõudele vastamast ja kohustada palutud teave edastada.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Vastuses Andmekaitse Inspektsiooni järelepärimisele on TLPA selgitanud, et TLPA kontrollis kaasatavate isikute nimekirja ja peab kahetusväärselt märkima, et Sirptiiva tänava omanikku ITEST Invest OÜ-d ei ole kaasatud menetluse protsessi.

Eeltoodust tulenevalt ei saanud ka ITEST Invest OÜ teavitusi detailplaneeringu menetluse kohta. TLPA märgib, et nende eksimus on tingitud asjaolust, et üldiselt on tänavad Tallinna

linna omandis, keda TLPA kaasatavate nimekirja ei lisa. Ameti prioriteet on suhtuda kaasatavatesse isikutesse väga tõsiselt, kuna detailplaneeringus kavandatu võib riivata isikute subjektiivseid õigusi.

Lisaks selgitas TLPA, et hindas ITEST Invest OÜ kaasamata jätmist sisuliselt ning TLPA hinnangul ei riiva detailplaneeringus kavandatud isiku subjektiivseid õigusi, kuna Sirptiiva tänava puhul on tegemist transpordimaaga.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Juurdepääs avalikule teabele

1. Tulenevalt AvTS § 3 lg-st 1 on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega on sisuliselt kogu avaliku sektori valduses olev teave avalik teave avaliku teabe seaduse mõistes, millele saab juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud korras (AvTS § 3 lg 2).

2. AvTS § 9 lg 1 sätestab, et teabevaldaja, kelleks on ka TLPA, on kohustatud võimaldama juurdepääsu tema valduses olevale teabele seaduses sätestatud korras. Sama paragrahvi lg 2 p-de 1 ja 7 kohaselt on teabevaldaja teabele juurdepääsu võimaldamisel kohustatud tagama juurdepääsu neile dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele teabenõudjal on juurdepääsuõigus ning tagama teabele juurdepääsupiirangutest kinnipidamise.

3. AvTS § 15 lg 2 sätestab, et teabevaldaja ametnik või töötaja on kohustatud igakülgselt abistama teabenõudjat teabenõude esitamisel ning teabenõudjale vajaliku teabe, selle asukoha ja teabenõudjale sobivamate võimalike juurdepääsuviiside väljaselgitamisel. Samuti tuleb AvTS § 17 lg 1 p 1 kohaselt teabenõue täita teabevaldaja poolt soovitud viisil, väljastades teabe teisaldavale andmekandjale digitaalselt või teabenõudes märgitud e-posti aadressile. Juhud, millal teabevaldaja võib teabenõude täitmisest keelduda on ära toodud AvTS §-s 23. Keeldumise korral tuleb keeldumist ka põhjendada (AvTS § 23 lg 3).

Andmekaitse Inspektsiooni pädevus ja vaide ese

4. AvTS § 45 lg 1 p 1 kohaselt teostab Andmekaitse Inspektsioon teabevaldajate üle järelevalvet nende poolt teabenõuete täitmisel ja teabe avalikustamisel. Teabenõue puudutab asutuses olemas oleva dokumendi või muu teabe (nii paberil kui digitaalkujul) väljastamist. Teabenõudega võib välja küsida näiteks terve dokumendi sisu või ka üksnes selle väljavõtteid eeldusel, et vastamiseks ei tule luua uut teabe sisu. Kui vastamiseks tuleb luua uus teave või dokument, näiteks küsitakse asutuselt selgitusi või põhjendusi tema tegevuse kohta, on tegemist selgitustaotluse või märgukirjaga, millele vastatakse märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduse alusel. Viimase üle puudub Andmekaitse Inspektsioonil järelevalvepädevus.

5. Kuna antud juhul on vaide esitaja pealkirjastanud oma pöördumised teabenõudena, siis oli vaide esitajal õigustatud ootus saada oma pöördumistele/teabenõuetele vastus viie tööpäeva jooksul. Seega on antud juhul vaide esemeks 15.10.2025 teabenõudele vastamata jätmine.

Teabenõudele vastamine

6. Tulenevalt AvTS § 18 lg-st 1 tuleb teabenõudele vastata viivitamata, kuid mitte hiljem

kui viie tööpäeva jooksul. Kui isik on oma pöördumise pealkirjastanud teabenõudena, siis on teabevaldajal kohustus sellele viie tööpäeva jooksul vastata, kas väljastades soovitud teave või keeldudes selle väljastamisest kui selleks on seadust tulenev alus.

7. Antud juhul on vaide esitaja soovinud oma pöördumises teavet, kuidas ja mis viisil on ITEST Invest OÜ-d teavitatud Lepiku tee 18 kinnistu detailplaneeringu: – algatamisest, – avalikust väljapanekust, – avalikust arutelust, – ning muudest menetlustoimingutest enne kehtestamisotsuse tegemist. 14.10.2025 ja 15.10.2025 vastustes vaide esitajale on TLPA selgitanud kuidas toimub seaduse kohaselt planeerimismenetluses isikute teavitamine ning et kõik Lepiku tee 18 detailplaneeringu menetluse toimingud on dokumenteeritud Tallinna planeeringute registris (TPR) https://tpr.tallinn.ee/DP046990, kust on nähtavad nii menetlusetapid kui avalikkuse teavitused. Samas aga ei ole TLPA kontrollinud, kas vaide esitajat huvitav teave on planeerinute registrist leitav ega vastanud ka vaide esitaja küsimustele. Antud juhul ei ole vaide esitaja ka küsinud kas ja kuidas avalikkust teavitati, vaid küsis kas ja millal on teda teavitatud.

8. Kui teabenõudja pöördumine on pealkirjastatud teabenõudena, kuid oma sisult on see selgitustaotlus (ei küsita dokumente vaid küsitakse selgitusi), siis on teabevaldajal võimalus keelduda teabenõude täitmisest AvTS § 23 lg 2 p 5 alusel, selgitades teabenõudjale, et tema pöördumine on käsitletav selgitustaotlusena ja sellele vastatakse vastavalt märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduses sätestatud korras. Antud juhul TLPA seda teinud ei ole.

9. Vastuses inspektsiooni järelepärimisele on TLPA selgitanud, et *TLPA kontrollis kaasatavate isikute nimekirja ja peab kahetusväärselt märkima, et Sirptiiva tänava omanikku ITEST Invest OÜ-d ei ole kaasatud menetluse protsessi. Eeltoodus tulenevalt ei saanud ka ITEST Invest OÜ teavitusi detailplaneeringu menetluse kohta.*

10. Seega on TLPA vastuses inspektsiooni järelepärimisele selgesõnaliselt kinnitanud, et TLPA ei ole vaide esitajale saatnud teavitusi Lepiku tee 18 detailplaneeringu menetluse kohta. Eeltoodust tulenevalt jääb Andmekaitse Inspektsioonile arusaamatuks, miks ei kontrollitud seda enne vaide esitajale vastamist ning ei edastatud vastavat teavet vaide esitajale, kuigi vaide esitaja seda korduvalt TLPA-lt küsis, vaid saadeti vaide esitajat vastavat teavet planeeringute registrist otsima. Sellist käitumist ei saa kuidagi pidada hea haldustavaga kooskõlas olevaks.

11. Antud juhul vaide esitaja ei küsinud ühegi dokumendi koopiat, vaid selgitusi TLPA tegevuse kohta, et kas ja millal teavitati vaide esitajat Lepiku tee 18 detailplaneeringu algatamisest ja järgmistest menetlusetappidest. Seega ei olnud vaide esitaja pöördumise puhul tegemist teabenõudega avaliku teabe seaduse mõistes, vaid tegemist oli selgitustaotlusega märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seadusese mõistes. Kuna aga vaide esitaja oli oma pöördumise pealkirjastanud teabenõudena, siis oli TLPA-l kohustus vastata vaide esitaja pöördumisele viie tööpäeva jooksul, kas väljastades soovitud teave või keeldudes selle väljastamisest. Teabenõudja ei pea teadma, millena asutus tema pöördumist käsitleb, külla aga peab seda oskama hinnata teabevaldaja. Seadus ei anna võimalust jätta teabenõudele lihtsalt tähtaegselt vastama. Antud juhul on möödunud ka selgitustaotlusele vastamise tähtaeg.

12. Kuigi TLPA ei ole vaide esitaja 15.10.2025 ja 22.10.2025 pöördumistele vastanud, millega on rikkunud AvTS § 18 lg-s 1 sätestatud teabenõuetele vastamise korda, siis HMS § 5 lg 2 kohaselt viiakse haldusmenetlus läbi eesmärgipäraselt ja efektiivselt, samuti võimalikult lihtsalt ja kiirelt, vältides üleliigseid kulutusi ja ebameeldivusi isikutele. Lähtudes sellest, et antud juhul ei olnud tegemist teabenõudega avaliku teabe seaduse mõistes, millest vaide esitaja saab teada käesolevast vaidemenetlust, siis ei tee inspektsioon TLPA-le ettekirjutust vastata vaide esitaja 15.10.2025 teabenõudele ning keelduda teabenõude täitmist. Samuti saab vaide esitaja käesolevast vaideotsusest

vastused oma küsimustele, et TLPA ei ole vaide esitajat teavitanud detailplaneeringu algatamisest ega järgnevatest menetlusetappidest.

13. Kuna Andmekaitse Inspektsioonil puudub pädevus kohustada vaide esitajat selgitustaotlusel vastama ning menetluse käigus on TLPA selgitanud, et vaide esitajat ei ole teavitatud Lepiku tee 18 detailplaneeringu menetluse algatamist ega järgnevatest etappidest ehk TLPA-l puudub vaide esitaja soovitud teave, siis ei oleks soovitud teavet võimalik väljastada ka märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduse alusel.
14. Eeltoodust ja proportsionaalsuse põhimõttest lähtuvalt jääb vaie küll rahuldamata, kuid TLPA-l tuleb edaspidi järgida AvTS-s sätestatud teabenõuetele vastamise nõudeid. Lubamatu on suunata teabenõudjat otsima teavet registrist kontrollimata, kas seal soovitud teave on olemas. Nimelt sätestab AvTS § 9 lg 1 p 8, et teabevaldaja on kohustatud mitte andma teadvalt eksitavat, tegelikkusele mittevastavat või ebaõiget teavet ning kahtlused korral kontrollima väljastatava teabe õigsust ja vastavust tegelikkusele.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel